

Van een boerin op klompen tot elegante dame

● *Bätz-orgel*

● *Torenpleinkerk*

Door Carla Wouterson

VLEUTEN > Er is de afgelopen jaren heel wat werk verzet in de Torenpleinkerk in het hart van Vleuten.

De uitbreiding 'Bij de Haard' is gerealiseerd, in januari 2019 is de kerk verbouwd en in datzelfde jaar werd ook het oude Bätz-orgel, dat een rijksmonument is, ter restauratie weggehaald.

Aan die restauratie was het eeuwenoude instrument na 50 jaar intensieve bespeling hard toe. Deze operatie is nu na 1,5 jaar voltooid, het orgel is in oude staat teruggebracht en in volle glorie te zien en te beluisteren in de kerk, vertelt organist Dick van Dijk.

'Het kan zowel met de voet als elektrisch worden bediend, dus als de stroom uitvalt speelt het orgel gewoon door. Het is teruggebracht in de oude staat van 1809 door Fa. van Rossum uit Wijk en Aalburg, een van de weinige restaurateurs van dergelijke

orgels die Nederland nog rijk is. Het orgel dateert weliswaar uit 1809, maar is opgebouwd uit oude materialen die waarschijnlijk al uit 1750 afkomstig zijn. Dit valt te herleiden uit de inscripties van de 500 oude orgelpijpen. Kosten van de restauratie bedroegen 125.000 euro, waarvan de Provincie de helft voor zijn rekening nam, de rest bestaat uit donaties. En daar zijn we erg dankbaar voor.'

Het orgel kent een rijke historie. In 1866 werd het orgel, gebouwd door de Utrechtse orgelbouwer Gideon Thomas Bätz, gekocht door de oude Willibrordkerk (nu Torenpleinkerk) van de Remonstrantse kerk aan de Kromme Nieuwegracht in Utrecht voor 600 gulden.

In 1971 was de kerk aan restauratie toe. Men besloot het gebouw zijn middeleeuwse uiterlijk terug te geven. Het interieur is eigentijds, echter met behoud van de preekstoel en het Bätz-orgel uit het vorige kerkgebouw.

Het orgel kan zich ruimschoots meten met dat van de Dom. Het is namelijk ouder. Ook het carillon telt meer klokken en wel 52, terwijl de Domtoren er twee minder heeft. Dus



Het gerestaureerde Bätz-orgel. Foto Fred Manschot

de Torenpleinkerk overtreft wat dit betreft de Dom.

Dick van Dijk: 'Het orgel behoort niet alleen aan de protestantse gemeenschap, maar is er voor iedereen. Het wordt met Pinksteren officieel in gebruik genomen. Dinsdag- en vrijdagmiddag wordt erop gespeeld en dan is de kerk open.'

Op de vraag hoe het instrument klinkt zegt Van Dijk: 'Echt een metamorfose: vergelijk het met een boer op klompen tot een galante dame!

Bij het eerste akkoord dat ik aansloeg kende ik het niet meer terug! Het is heel jammer dat het orgel niet officieel in gebruik kan worden genomen, maar dat komt nog wel als de kerk weer open gaat voor een ieder, met een mooie cantate van Bach, trompetten en een orkest,' zegt hij hoopvol.

Op zondag 31 mei, Eerste Pinksterdag, is de kerkdienst in de Torenpleinkerk te zien en te beluisteren op www.kerkdienst.gemist.nl.